

صدیقه شاه حسینی کارشناس حوزه فن بیان و سخنوری:

جای کتاب مهارت های کلامی و فن بیان در مدارس ما خالیست!

اولین و مهم ترین مهارتی که یک فرد رد زندگی می آموزد مهارت سخن گفتن است. در این خصوص داستان ها، احادیث، اشعار و جملات متعددی داریم و بسیاری از جنگ ها و درگیری های قومی و قبیله ای و حتی خانوادگی ماحصل عدم آشنایی با مهارت های کلامی است.

به گزارش خبرنگاران گروه زندگی و سرگرمی گزارش خبر، آموزش فن بیان، سخنوری، فنون مذاکره، نفوذپذیری بر مخاطب (هیپنوتیزم کلامی)، غلبه بر اضطراب و کم رویی، مهارت های ارتباط موثر و بالاخره آموزش تفسیر زبان بدن از جمله مهارت هایی هستند که در زندگی اجتماعی و روزمره افراد جایگاه و نقشی بسیار مهم ایفا می کنند.

جالب اینکه این مهارت ها تنها مختص نوجوانان و جوانان که هنوز در ابتدای مسیر زندگی هستند، نیست و حتی برای افرادی که سال ها در جامعه هستند و در مشاغل مختلف مشغول به کار هستند نیز کاربرد دارد!

هر چند در گذشته نیز چنین آموزش هایی مد نظر استادان جامعه شناس و مدرسان این حوزه بود، اما بعد از گسترش فضای مجازی و افزون شدن دانش و آگاهی مردم، برخی علوم و زیر شاخه های آنها بیشتر شناخته شدند و علم مهارت گفتگو نیز یکی از این علوم است.

به منظور آشنایی بیشتر با مهارت های حوزه کلام و ارتباط با صدیقه شاه حسینی کارشناس ارشد ادبیات فارسی و از استادان این حوزه همکلام شدیم و از رموز و پیچ و خم مهارت های کلامی پرسیدیم.

صدیقه شاه حسینی از مدرسان حوزه های مختلف فن بیان و سخنوری است و تاکنون کارگاه ها و ورک شاپ های متعددی برگزار کرده است و چندین داوری جشنواره های گویندگی استانی را در رزومه کاری خود دارد.

او در ارائه این مهارت به خردسالان و کودکان روش ابتکاری مخصوص به خود را دارد و در این رابطه دو کتاب نیز به چاپ رسانده است.

یادگیری فن بیان زندگی امروزی چه اثراتی دارد؟

قریب به اتفاق مردم، به ارزش فن بیان در زندگی خودشان واقف نیستند و به همین علت هم نیازی به یادگیری آن نمی دانند. گویا این افراد تصور می کنند که فن بیان فقط مخصوص به سخنرانان و مجریان مطرح دنیا است و بقیه مردم نیازی به یادگیری آن ندارند! اما در حقیقت اینگونه نیست و افراد می توانند با یادگیری تکنیک های متنوع و مهارت های کلامی علاوه بر رشد و توسعه فردی، از این مهارت های در موقعیت های شغلی، خانوادگی، عاطفی و مدیریتی به نحو احسن استفاده کنند. وزندگی شادتر و موفق تری را تجربه کنند. به عنوان مثال شما اگر در بیان آنچه که در فکر دارید ناتوان هستید، اگر نمی توانید افکار و احساسات خود را به خوبی بیان نمایید، اگر در مواقع حساس نمی توانید به خوبی از خود دفاع کنید، اگر از اظهارنظر در جمع واهمه دارید، اگر احساس می کنید ضعف شما در فن بیان مانع پیشرفت شغلی شما شده است، اگر هنگام یک ارائه و سخنرانی دست و پاهای شما شروع به لرزیدن می کند و همیشه از این موقعیت فراری هستید، پس یادگیری برخی مهارت های کلامی و روانی، علاوه بر تمرکز بیشتر در هنگام سخنرانی یا حتی گفتگو با اطرافیان، می توانید بدون واهمه تمام مکنونات ذهنی خود را به زبان برانید

. به نظر شما مهارت های فن بیان در کودکان به چه معناست؟

به زبان ساده فن بیان یعنی مهارت خوب صحبت کردن و این ربطی به سن و سال افراد ندارد. اما وقتی صحبت از فن بیان در کودکان می شود، یعنی کودک بتواند متناسب با سن خودش، به دور از خجالت و شرمساری، با مهارت بالا و بدون اینکه کلامش را چند بار قطع کند یا دستش را روی صورتش بگیرد، در یک جمع صحبت کند. به تعریف دیگر، کودکی که فن بیان بالایی دارد، بدون خجالت، استرس و ترس در یک جمع صحبت می کند و نحوه صحبت کردنش با ادای کامل کلمات، عبارت ها، جملات و حروف همراه به دور از تکانه های عصبی نظیر دست و پا تکان دادن است.

اثرات یادگیری مهارت های سخنوری در کودکان را چگونه ارزیابی می کنید؟ هر مهارتی که کودک فرا می گیرد باعث افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس می شود و یادگیری مهارت های کلامی نیز از دایره مستثنی نیستند. و در گام اول به او هویت اجتماعی می دهند. در ضمن باعث می شود کودک در ارتباط با همسالان راحت تر و مطمئن تر باشد. در ضمن این مهارت ها در مدرسه و سایر کلاس های آموزشی مثل کلاس های ورزشی، موسیقی، فرهنگی و هنری و ... به کار می آیند و به جهت ارتباط آسان تر با مربی و سایر همکلاسی ها باعث تسهیل در یادگیری سایر مهارت های غیر کلامی می شود.

راهکارهای تقویت فن بیان در کودکان کدامند؟

قبل از اینکه به پاسخ این سوال بپردازیم باید اشاره کنم بسیاری از خانواده ها گمشده های کودکی خود را در فرزندان خود می جویند و انتظار دارند فرزندشان از همان سنین کودکی، به خوبی یک بزرگسال حرف بزند، درسش را در فرمت یک فرد کنکوری بخواند، تمام آداب و اصول اجتماعی را رعایت

کند، ورزش مورد علاقه اش با علاقه پدرش یکسان باشد و ... در صورتی که این چنین نیست و هر کودک دارای مختصات، استعدادها و ویژگی های منحصر به فردی است که باید آنها را شناخت و روی آنها کار کرد.

بنابراین اگر تصور کنیم با آموزش مهارت های فن بیان کودک قادر بود مثل مجریان رادیو سخن بگوید، همین الان از خواندن ادامه این یادداشت خودداری کنید! اما در خصوص راهکارهای تقویت مهارت های کلامی باید گفت بهترین گزینه، ایجاد تعامل و رابطه خوب با فرزندان است. پرهیز از تخریب و به کار بردن کلماتی مثل بی عرضه و ...، عدم مقایسه کودک با همسالان، قصه گویی و خواندن کتاب، سلام عکس تان را بفرستید تماشای دسته جمعی تلویزیون تا در صورت ایجاد سوال کودک از شما پرسش داشته باشد، کاستن وابستگی کودک به والدین، بازی با کودک و ... نیز در بهبود مهارت های کلامی کودک نقش دارند. نکته مهم اینکه اگر کودکی نمی تواند کلمه یا عبارتی را درست تلفظ کند، از اجبار یا تلاش برای اصلاح آن بپرهیزید. هیچ عجله ای برای یادگیری آن واژه یا عبارت نیست و کودک به مرور از اطرافیان یا تلویزیون و یا همسالان یاد می گیرد. فشار و اصرار بر یادگیری هر مطلبی نتیجه عکس دارد.

کلام آخر

اولین و مهم ترین مهارتی که یک فرد رد زندگی می آموزد مهارت سخن گفتن است. در این خصوص داستان ها، احادیث، اشعار و جملات متعددی داریم و بسیاری از جنگ ها و درگیری های قومی و قبیله ای و حتی خانوادگی ماحصل عدم آشنایی با مهارت های کلامی است. ای کاش دست اندکاران حوزه آموزش و پرورش کتابی در حوزه فن بیان و یا چندین سرفصل در این حوزه در کتاب های درسی بچه ها در مدارس و حتی دانشگاه ها بگنجانند تا دانش آموزان ما قبل از ورود به جامعه، به فنون و پیش نیاز های زندگی اجتماعی آشنایی پیدا کنند. و ای کاش دست اندر کاران و مسئولین امر به فعالیت این حوزه توجه ویژه داشته باشند

امید است خانواده ها نیز در آموزش برخی مهارت ها به فرزندان شان حساسیت بیشتری نشان دهند و با مطالعه و یا حتی تماشای برنامه ها و فایل های آموزشی، مقدمات تربیت فرزندان مسولیت پذیر، قانونمند و مبادی آداب تربیت کنند تا علاوه بر داشتن آینده ای روشن، نسلی پویا و بهنجار تحویل جامعه دهیم. به امید آن روز در پناه آفریننده کلام باشید.